

Tín dụng tăng nhanh, ngân hàng bước vào cuộc đua vốn đắt

06:10 15/09/2026

Tín dụng tăng tốc trong nửa đầu năm 2026 đang tạo ra một bài toán mới cho hệ thống ngân hàng: nguồn vốn huy động không theo kịp tốc độ cho vay, buộc nhiều nhà băng phải tìm đến giấy tờ có giá và trái phiếu với chi phí cao hơn đáng kể. Khi tín dụng tiếp tục mở rộng, áp lực không chỉ nằm ở thanh khoản mà còn có thể lan sang biên lợi nhuận của ngân hàng.

Tiền gửi chưa theo kịp đà cho vay

Theo TCBS Research, tín dụng toàn hệ thống tăng 9% trong 6 tháng đầu năm, trong khi tiền gửi dân cư chỉ tăng 5,5%. Riêng quý II, tín dụng tăng thêm khoảng 811.000 tỷ đồng, cao gấp 1,7 lần quý trước. Khoảng cách 3,5 điểm % giữa hai tốc độ khiến 20/26 ngân hàng được khảo sát có tiền gửi tăng chậm hơn dư nợ.

Không chỉ tăng trưởng huy động phân hóa, nguồn vốn giá rẻ cũng chịu sức ép. CASA toàn ngành quý II ở mức 20,2%, thấp hơn mức 21,7% cuối năm 2025; có tới 22 ngân hàng ghi nhận tỷ lệ này giảm. Khi tiền gửi không kỳ hạn suy yếu, ngân hàng phải dựa nhiều hơn vào các nguồn vốn có chi phí cao.

Dòng vốn ngân hàng đang chuyển mạnh về khu vực doanh nghiệp và các dự án bất động sản, trong khi cho vay cá nhân chậm lại.

Trong khi một số ngân hàng như HDBank và VPBank vẫn thu hút tiền gửi khá tốt, nhiều nhà băng khác ghi nhận mức tăng thấp hoặc thậm chí sụt giảm. Khối quốc doanh dù có lợi thế về quy mô nguồn vốn nhưng tốc độ tăng tiền gửi cũng khá khiêm tốn.

Khoảng trống vốn vì thế đang được bù đắp bằng giấy tờ có giá. Đến cuối quý II, dư nợ giấy tờ có giá của 26 ngân hàng niêm yết đạt khoảng 1,96 triệu tỷ đồng, tăng 16,7% từ đầu năm, cao hơn nhiều so với tốc độ tăng tiền gửi.

Vốn đắt lên khi tín dụng dồn vào doanh nghiệp, bất động sản

Đáng chú ý, giấy tờ có giá không phải nguồn vốn rẻ. Lãi suất phát hành phổ biến ở mức 8-10%/năm, cao hơn khoảng 3-5 điểm % so với chi phí vốn bình quân 4,8% của toàn ngành. Điều này khiến áp lực huy động có thể trở thành vấn đề về lợi nhuận, đặc biệt với những ngân hàng phụ thuộc nhiều vào nguồn vốn này.

Áp lực được dự báo còn kéo dài trong nửa cuối năm khi nhu cầu tín dụng tiếp tục tăng, trong khi nhiều ngân hàng phải chuẩn bị nguồn vốn cho các kế hoạch phát hành mới và trái phiếu đến hạn.

Ở chiều ngược lại, tín dụng đang chuyển mạnh sang khu vực doanh nghiệp. NCB tăng trưởng tín dụng 30,7% trong 6 tháng, trong khi VPBank, HDBank, Techcombank và MB cũng ghi nhận mức tăng hai chữ số. Khối ngân hàng quốc

doanh tăng chậm hơn, khoảng 5-5,5%.

Bất động sản là một trong những điểm hút vốn rõ nhất. Tín dụng kinh doanh bất động sản tăng 19,8%, cao hơn đáng kể tốc độ tăng chung. Một số ngân hàng như VIB, TPBank, VPBank, MB và OCB ghi nhận mức tăng dư nợ bất động sản rất mạnh.

Trong khi đó, cho vay cá nhân có dấu hiệu chững lại. Tỷ trọng tín dụng bán lẻ tại 19 ngân hàng giảm từ 44,4% xuống 39,5%, phản ánh nhu cầu vay mua nhà và tiêu dùng chưa thực sự phục hồi. Nhiều ngân hàng bán lẻ cũng đang chuyển trọng tâm sang khách hàng doanh nghiệp.

Sự thay đổi này khiến cơ cấu tín dụng dài hạn tăng lên, trong khi dư nợ ngắn hạn giảm. Đây là dấu hiệu cho thấy dòng vốn đang hướng nhiều hơn vào các dự án có thời gian thu hồi vốn dài, đặc biệt là hạ tầng và bất động sản.

Với các ngân hàng, bài toán trong nửa cuối năm vì vậy không đơn thuần là tăng trưởng tín dụng. Khi mỗi đồng vốn cho vay phải được “đổi” bằng một nguồn huy động ngày càng đắt hơn, khả năng kiểm soát chi phí vốn, lựa chọn khách hàng và duy trì biên lãi sẽ trở thành yếu tố quyết định hiệu quả kinh doanh.

Minh Thành (t/h)